

Szerkesztősegi iroda:

Dobay János könyvnyomdája, saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyvnyomdája, Prág-ház.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilencz óra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Pesten Haasenstein és Vogler hirdetési-irodájában (úri utca 13. sz.) — Bécsben Schmid Edmund hirdetési irodájában (Weihburggasse, Nro. 22.)
Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 ft., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% engedély. — Nagyobb hirdetéseknek méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

B-Csaba január végén 1873.

„Magyar társadalmi szövetség van a forradalomban alakulában. E szövetség célja a magyar nemzetiség és a művelődési érdekek fejlesztése körül országszerte nagymérvű agitációt hozni létre.”

Ezt olvastuk néhány nap előtt központi lapjaink egyikében és régen tettünk rák valami oly benyomást, mint e néhány sornyi közlemény.

A „társadalom veszélyeztetéséig” fajult pártviszály, az amannak szüntével beállott petyhüdség, közöny, az ellentétes pessimizmus terjedése, miszerint ily politikai viszonyok közt nincs lehető üdvösség, és viszont, hogy ily nemzet önkormányzatra nem való, a társas életnek teljes hiánya, az egyetlen refugium az ugynevezett társas körökből a társalgás kiküszöbölése, ellenben a mindennemű játék terjedése s mindezek hatása alatt az egyén kényszerű izoláltsága, hanyatlása, az eszmék csirínak az éltető meleg hiányában elcsúszása, társadalmi vezérek képződésére az alkalom hiánya, s így a nos poma natamus-féle állapotban egyesek incompetens s többnyire saját érdekekben való őrült hadonázása stb. egy — más részről ellenségeink üzemel bent és a határon túl, kihívás, dacz, guny, az intrigák minden neme, gyanúsítás, rágalom, életképességünk kétségbevonása, végre természetesen ismételt csapások s ezek közben egy tulhatalmas pénzintézet célzatos machinatioja — minden a hazafiúi aggodalmat megbotránkozást méltán felköltetheti.

Mi legalkább így érezzük, valahányszor hazafiúi éberségünk közállapotaink felett szemlét tart és hogy e tekintetben kivételt nem képezzünk, mutatják a fentidézett so-

rok, melyek reánk a vészkiáltás hatását gyakorolták, vagy a villámét, melyet a tikkasztó lég gyújtja meg.

Reméljük, hisszük, hogy e néhány sor, mely tiltakozás saját hibáink és ellenünk merényletei ellen, megrázó felhívás az önfentartás további harezára, buzdítás a nagy nemzeti munkásság szent kötelességének betöltésére — hogy mondjuk e néhány sor országszerte mindenkire nagy hatást gyakorolt, kinek e haza, a magyar nemzet küldetése, fejlesztése, jövője, akár honszeretettől, akár csak a szükségesség érzetéből szívén fekszik.

„Nagymérvű agitatio” proklamáltatik ama sorokban, mint hatékony eszköz, s valóban szükség van rá, kell, hogy mint hajdan a véres kard, nemzeti lobogó hordattassék meg minden irányban „a munkáé a jövő” felhívással, hogy felházzon bennünk, hogy jelezze a veszélyt, melyben vagyunk és jelezze az üdv rögös, fáradalmas, egyedüli, de biztos útját.

A magyart nagy egyetemes cselekvésre eddigelé is mindig országos agitatioval ösztönözték, s ha kellő időben, kellő célból, sohase eredménytelenül. Igaz, hogy amaz agitatók célja egy feladat megoldása volt, míg emezé a nemzeti nagy munkásság felköltése és emyedetlen folytatása, de most nem is egy ellenség visszaverése, egy merénylet meghüsitása a cél, hanem hazánk, nemzetünk egységének, jövőjének daczára a Palaczkiai a Löherék célzatos jóslatainak egy újabb évezredre való biztosítása, mi tehát megvagyunk róla győződve, hogy a felhívásnak hatása nem csak egyetemes, de tartós és gyümölcsös is lesz.

Megvagyunk különösen győződve, hogy a felhívás Békésmegyében termékeny ta-

lajra talál, mire nézve mi kezességet mérünk e megye intelligentiája részéről vállalni, hogy adott időben az, mint egy ember fog a magyar nemzetiség és művelődési érdekek fejlesztésére sorompóba lépni.

Az óta a magyar társadalmi szövetség alapszabály-tervezetét is volt alkalmunk olvasni és meggyőződöttünk a nagy célzat egyetemes irányára felül.

Adja Isten, hogy ezen agitatio, melynél magasztosabb soha nem tizetett, melynél időszzerűbb se volt soha, teljes fogékonyságra találjon, hogy kiki felfogja, megértse azon mondat igazságát, hogy csak az a nemzet van veszve, mely maga magát elhagyja, de az veszve van menthetlenül.

R.

Visszapillantások a multra.

Az angol és francia forradalom.

Közl.: — M.—s.

Ritkán képződik valamely nemzet életfolyamában oly rendkívüli forrongás, — általános előbbre haladást, — az elavult intézmények, türeltlené vált állapotok megváltoztatását célzó — korszakot alkotó esemény — mint a forradalom.

Azon kevés ily események közül, melyeket a népek történelme feltüntet, — az angol és francia — mint keletkezésük, lefolyásuk s eredményükben kiválóan érdekes és fontos — forradalmak rövid párvonalosítását célozzuk; — de mielőtt feladatunk megoldásához kezdenénk, — a forradalmak természetét s lényegét kell megismertetnünk.

A forradalom, — a mint a világ és azon idő összes, — vagy csak egyes nép, ország állapotára irányul: általános vagy helyhez kötött, s ha vala-

mely ország állami állapotát dulja fel: politicai; ha a társadalmi élet átváltoztatását célozza — társadalmi.

Az angol forradalom helyhez kötött politicai forradalom, — hazai szükségletből eredve — hazai jelleggel birt s ugyan olyan eredményeket vont maga után.

De térjünk át a történelem folyamára.

Midőn a 16. század általános jelleméhez képest a főnemesség Angliában is meghajlott a trón előtt, — az angol nép még nem volt képes a kezdődő s mind inkább nagyobbodó visszaélések ellen szabadságharcra kelni, — sőt erre jogot formálni nem is mert volna. Iparkodása csak eddig terjedt, hogy alapjogai elismertessenek s néhány ingatlan s tőkéletlen kezességet nyerjen. Esméi nem emelkedtek azon hitig, — hogy a királyok által gyakorolt hatalmat, önkénykedéseket, visszaéléseket — fékezni, s az ország kormányára határozott és tartós befolyást gyakorolni joguk volna. De midőn Anglia kereskedelmi gyarapodása óriási sebességgel haladt, növekedett területi gazdasága, — a földbirtok a királyok s főnemesség eszélytelen pazarlása következtében — a szorgalmas alrendiek kezébe jutott; — s midőn az ipar elragadó gyorsasággal fejlett s az ezzel foglalkozó köznépp, (mely nem volt egy egy a-hogy összecsoportosult tömeg, — hosszas szolgaságból lassan felszabaduló s előbbi helyzetök terheit érző — polgároknak) — az ország csaknem minden előkelőit — sőt a királyi udvart is adósáivá tette; s midőn az alnemesség, — az allodialis birtokosok, míg a főnemesség az udvari fény közé tolongott — jószágaik szorgalmas gondozása, tökéik hasznos forgatása által, folyvást növekedtek gazdagság és tekintélyben s egymással naponként szorosabbban egyesülvén, — feltűnés s minden messzebbre terjedő célök nélkül — csaknem öntudatlanul urai lettek a társadalmi erő s hatalom forrásainak: — nagyobb biztonságra, jogaik szabadabb, sőt teljes

TÁRCZA.

Theschedik Sámuel, egykori szarvasi evang. papnak önéletírása.

Ötven esztendősi papi hivatalának alkalmából írva 1817. deczembertől 1819. marcziusig.

Hatrahagyott német kéziratából fordította

Zsilinszky Mihály.

(Folytatása és vége.)

A hazafiakhoz!

Korunk szükségéhez mért néhány őszinte szó. Hova jutunk, ha a tudatlanság, góg, irigység és rozszakarat nyíltan akadályoztathatja a jót? — ha a jövedelmesebb papi állomásokat, melyek rendszeren több és nehezebb munkával is vannak összekapcsolva, azokkal tesszük egy sorba, melyeknél a gond, a munka, a kiadás csak negyedrésnyi! — ha a papnak élelemszerzési és gyermeknevelési gondokkal kell küzdenie s ez által megfosztatik lelki nyugalmától s a tudományokban való folytonos önképzéstől — hogy teljesíthesse akkor azon kötelességeket, a melyeket, mind az iskola, mind az állam méltán megkövetelnek tőle?

Hova jutunk a papsággal, mely különösen nálunk magyarhonon protestansoknál úgy sem várhat semmi kitüntetés, sem érdemeinek kellő méltatását — exceptis tamen excipiendis, — ha még a legügyesebb és legérdemesebb férfiaknak reménye a jobb állomás iránt, a fizetések önkényes csonkítása által elvétetik! Lesz-e kedve a jobb tehetségű ifjaknak arra, hogy magukat egyházi és is-

kolai hivatalra szánják, s erejüket ily szent munkára szenteljék, ha látják, hogy alig lesz mindennapi kenyerük, holott ha más pályára adják magokat becsületre és különféle előnyekre van kilátásuk.

Dat Galenus opes! dat Justinianus honores Pontificet Moses (Aron) cum sacco per civitatem?

Aztán az ily szegényül fizetett papoknak lehet-e kedvük és tehetségük a hazára és az utókorra nézve hasznos intézetek alapítására, vagy ilyenekre csak gondolni is, — miben eddig némely protestans lelkész (mint: Institoris, Pohl, Nikolay, Farkas és Geitz) kitüntették magokat saját vagyoni kockázatásával. Ha nincs anyagi erejük fenntartani és segíteni a fenálló irodalmi és tanügyi vállalatokat, melyek biztos alap hiányában úgy is csak tengődnek, lehet-e a falusi papoktól ilyenre áldozatot követelni?

Pedig minden falusi lelkésznek arra kellene törekednie, hogy némi orvosi ismeretet is szerezzen magának, hogy nemcsak a maga és övéi egészségét fentarthassa, hanem, hogy hibeinek is — különösen sürgős eseteknél — segítségére lehessen jó tanácsal is, mi által a lelkész nagy mértékben megnyeri hibeinek szeretetét és őszinte becsülését. Mindeniknek meg kellene szerezni legalább Tissot, Über die Krankheiten des Land-Volks, Bucker, Hausartzneykunde, vagy Pauliczky Anleitung für Landleute zu einer vernünftigen Gesundheitspflege-féle könyveket!

Dixi et salvavi animam meam.

Ó az én életpályámnak isten segedelmével nem sokára vége leend, és én korhadtt vándorbotomra támaszkodva, bátran elmondhatom:

Jam tetigi portum, spes et fortuna valet! Sat mecum ludistis, ludite num aliis.

A Theschedik családát illető történelmi adatok.

A Tessedek, az előtt Marko és Markew család I. Lajos király uralkodása alatt kénytelen volt az országból távozni a Markew István krakkói delegatus palatinus által elkövetett hütlenség miatt, — 1357-től Csehországban tartózkodott, de a hussitákkal ismét bejött Magyarországra, s itt a felső vidéken letelepedett Popradnón.

Tessedek Márk.

1690-ben Trencsénmegye Popradnó nevű falujában lakott; ennek nagy apja két testvérével együtt II. Mátyás császár és király által egy most is meglevő arany érdem-éremmel jutalmaztatott szorgalma miatt; tehát nem áll az, mintha a szarvasi Theschedik Sámuelnek nagy atyja György, és ennek testvérei János és Eliás kapták volna az érdmet, mint jó atyám gondolta.

Markovitz Terézia.

(Theschedik Sámuel neje.)

— Jellemrajz. —

Midőn ez alkalommal Szarvasváros másfél százados örömnépe utóhangjával egy kedves, háziasszonyi alakot kívánok bemutatni, bevezetésül meg-

szólatatom a mélyen gondolkozó Socratest, ki pár vonásban találóan állítja elibénk az igazi nőiség örökre hü rajzát.

„Nem állhat fena ott a ház, hol a mit szorgalommal gyűjtenek, azt takarékosan összetartani nem tudják. A természet azért a férfit és az asszonyt oly tulajdonságokkal és erőkkel látta el, melyek által mindkettejük céljai kölcsönösen kiegészítik egymást. A férfi tagadhatlanul a házon kívüli ügyök vezetésére van hivatva; neki van elegendő ereje és kitartása az élet viszontagságival megküzdeni, s elegendő bátorsága nejt, gyermekeit, földi javait ellenségétől, veszedelmektől megmenteni. A nőtől ellenben az isteni gondviselés a kitartást és bátorságot megtagadta, a helyett beléje van oltva gyermekei iránt a leggyöngédebb anyai szeretet, minek következtében a batortalnabb, gyenge nő a házvitel belső ügyeinek vezetésére van utalva. Még a nőnek féltékenysége is üdvösebb, mint a bátorság és merészség, hogy azt eredményezze, a mit a férfi ereje és munkássága elér. A házi nőnek különösen a mélikirálynéhoz kell hasonlítani, valamint az állandón a köpüben marad, s a dolgozó méheket kiküldözgeti, azt, a mit azok hoznak, megőrzi: úgy a házi nőnek is lakának belső ügyvitelét kell gondoznia. Kötelessége továbbá a napi és havi szükségleteket úgy fedezni, nehogy egy hónap alatt elfogyassa azt, a mi egy évre elég lett volna! stb.“

Ily értelemben nyilatkozik a görög bölc. Mesterkéletlen, sokat mondó rajz, melynek keretébe ma nap kevés nőnek alakja illik be. Nagyon

*) L. F. D. Nicolas. Spiegel der Frauen d. Alterth. II. 145.

élvezetére volt szükségök, s kezdtek megbotránkozni az abszolutizmuson, s a királyság ellenmondás nélkül gyakorolt hatalmaskodásait, zsarnokságnak, jogaik sértésének nézték. Ehez járult még az elmék új mozgalmak. E korban a legnagyobb irodalmi tevékenység, a termékeny és merész gondolatok korszaka folyt le. —

A puritánok habozás nélkül, merészen követték egy szűkkörű de erős tant, s mások, kevésbé valóságos, de szabadabb, — minden elv s rendszertől idegenkedők, — mohón fogadták mindazt, mi vágyuk s hevüknek tápanyagot nyújtott. — A művelődés gondolkozóvá tette a népet — s ez vezette őt — jogai felismerésére, a gazdagság pedig — bátorságot s erőt adott azt megszerezni.

E két tényező hatása következtében mindinkább kezdte érezni Anglia a szabadság hiányát s határozottan nyilvánult annak szükség érzete a politikai forradalomban. —

De nem csak politikai, hanem vallásos tekintetben is feltűnt a szabadság szelleme. —

A vallás reformja nem úgy ment véghez Angliában, s nem azon eredmények születte mint más országokban. Az, itt nagyobb részt a királyok műve volt; nem azért — mintha nem lettek volna a nép kebelében reform kísérletek; hanem mert minden áron a királyság akart reformálni. — Ez eredményezte aztán azt, hogy az angol reformáció eredetében, mind a visszaélések megszüntetése, mind az emberi elme felszabadítása, a hit s vallás szabadság bilincseinek szétvágása tekintetében, sokkal tökéletesebb — mint másutt. Itt a ref. egyház az újítók érdekeit szolgálta. A királyság s a megtartott püspökség, — a pápaság zsákmanóin — gazdagság és hatalomban megosztottak. Nem is késett az eredmény érezetnie magát, — csak hamar nyilvánult az orvoslás szükségére.

Minél mélyebben hatottak a visszaélések és önkényes hatalmaskodások a szivekbe, annál hangosabb, annál erősebb lett a meggyőződés, hogy reformálni kell a reformált egyházat.

Angliában tehát az állam s az egyház terén a szabadság eszméi együtt uralkodva, egy forradalomban törtek ki, eltörölni a korlátlan hatalmat s annak visszaéléseit egy a vallás, mint a politikai társadalom mezején.

Angliában, mihelyt a szabadság szelleme előtűnt, cselekvési eszközöket, s biztos támaszpontot talált a régi intézmények s társadalmi állapotban, igényei támaszát, eszméi testesülését, ezek által s ezekben vélte feltalálni. — (Anglia szabadságát a magna charta s négy századon át megerősített törvény szentesíték.)

Volt tehát Angliában törvényes alap erőre tett szert a forradalom által, — a vallásos forradalommal egyesülés pedig a morális erőt is megszerezte, eszméit felemelte, iparkodásait bátrakká, a harcot kötelességgé, a kitarást szükségé tévé.

Anglia nem törekedett szorosan egy új államforma felállítására, csak egyedül nemzeti szabadságra; — nem volt célja az angol forradalomnak

gyakran tapasztaljuk, a hiúság szárnya kapja a gyenge nő lelkét, felemeli oly magaslatokra, hol az elveszté lába alól az édes anyai földet, hordja oly tájakon, hol kihál az ösztönös, eltűnik a gyöngédség, hideg fivalnak hatolnak el a kebel rejtekeibe s egészben véve a nő elveszté nőiségét, hogy legyen hideg szobor, melyet ha meg is bámulunk, azt igazán sohse szerethetjük.

A női hiúság nemtelen szülötte, az okatlan fényezés ellen kikelni, volt elég ok a mult században is. Az igazi házias női gyöngédség akkor is csak annyi önmegtagadással és áldozattal járt, a mennyivel az jár ma. Ha tehát a mult századból igazi nőiségében látunk szeméink előtt valami alakot kidomborodni, annak emléke előtt színtoly tisztelettel hajlunk meg, mint a minő tisztelettel és önzetlen szeretettel adóznak mai nap is minden nőnek, ki nagyszerű hivatását romlatlan lelkülete mellett tökéletesen betölti.

Szarvason a mult században élt két protestans pap, Markovics és Tessedik, kiknek jó hirneve elhatott e hazában, el e hazán kívül is. Az egykor kietlen tiszai vidék nevezett most viruló városa jó hirnevét legnagyobb részben Tessediknek köszönheti. Nem lesz érdektelen, tudnunk, hogy e korát túlszárnyaló lélek róptét jelentékeny mértékben gyámoltá nemeslelkű neje, Markovicznek leánya. Ennek alakját kívánom pár vonásban vázolni.

(Vége köv.)

az államformák, emberi szabadság s jogokon vajudó elme combinatioit követni, távolról sem új állam-formát, de még új alkotmányt s szabadságot sem akart szerezni, hanem a régi, már meglévő viszonyait, biztosítani, az önkényeskedést, zsarnokoskodást megszüntetni. — Célját el is érte. Igen sok tényleges eredményt vívott ki. — Bajnokai végét szakasztva a királyság önkényeskedéseinek, megvetették alapját az alkotmányos monarchiának, a jólét, felvirágzás, anyagi és szellemi fejlődés s előhaladásnak, szóval Anglia jelenlegi nagyságának. (Folyt. köv.)

A Kazinczy-alapítványra vonatkozó vita alkalmából.

Meg vagyok győződve, hogy azon tisztelt urak, a kik a Kazinczy-alapítvány kamatjának eddigi kezelésével elégedetlenek, a magyar nemzetiségnek hűségese barátjai. De épen ezen meggyőződésem kellette fel bennem azt az aggodalmat, hogy könnyen úgy járhatnak, mint az egyszeri főpap, a ki az ezred katonaságának épülésére beszédet tartván a hus és vér gyarlóságáról, oly gondolat-ébresztő melegséggel szóno-kolt, hogy céljával merőben ellenkező eredményt ért el.

Lássuk, van-e alapja aggodalmamnak.

Annak, hogy valamely iskolában a magyar érzelmek fejlődjenek, egyetlen feltétele az, hogy ugyanazon érzelmek magokban a tanároknak is éljenek. Annak, hogy ezen érzelmek magyar nyelven ébresszenek, nélkülözhetetlen feltétele, hogy az iskola tannyelve magyar legyen. Mind a két feltétel a presbyterium kezében van, függvén az első a tanár megválasztásától, a második a presbyterium határozatától. A Kazinczy-alapítványnak sem az egyik, sem a másik feltétellel egy szikra befolyása sem volt, mégis meg van mind a kettő.

Aztán tíz-tizennégy éves fiubau nincs akkora akaraterő, hogy törekvésének néhány forint az egész tanév irányt adjon, következéské, ha valamely tantárgyban, például a magyar nyelvben sikerre vergődött, sikerének forrása a külső nyereség reménye nem lehetett.

Ezekből az következik, hogy a Kazinczy-alapítvány a realgymnasiumnak a magyar nemzetiség fejlesztése körül lényeges szolgálatot nem tett, nem tehetne ezután sem.

Most térjünk vissza arra, hogy a magyar nemzetiség terjesztésének alapfeltételei a presbyterium kezében vannak. Ezen presbyterium igen csekély kivétellel földművelőkből áll. A földművelőknek annyira nem kell a költséges és az ő eszök szerint nekik érdekében sem álló realgymnasium, hogy ha a dolog szavazásra kerülne, ők ezen iskolát okvetlenül vagy végkép elejtenék, vagy olyanná tennék, a minőben az intelligentia alig találná örömet. És a realgymnasium a többség ezen határozott el-lenszenve daczára is áll, áll úgy, hogy tanereje, felszereltsége, munkálkodása és magyar nemzetiségi iránya ellen még ott fent sem tesznek kifogást, a hol mindezek felett itéletet hozni tudnak is, szoktak is.

A realgymnasium ilyen elvensége és a többség ellenszenve — világos ellenmondás. Hol a megoldása ezen ellenmondásnak? A gymnasialis pénzalapban nincs, mert az csak 1700 forintot jövedelmez, holott a gymnasialis évi kiadás meghaladja az 5000 frtot. Az iskolai bizottságban nincs, mert az gyermeke a presbyteriumnak, még pedig igen korlátozott jogkörrel. Tehát hol van? A „Békés“ ez évi első száma vezérezik-kének igen tisztelt írója ismerni látszik a dolog nyitját, a midőn egy megrovó passusban ily kifejezéssel él: „egyházi előjárók.“

Itt állapotunk meg egy kissé s pihenő-re merítsünk tanulságot a tapasztalásból. A reánk ható vélemények alakító erejük. A kit mindnyájan gazembernek kiáltunk ki, az, ha még ma becsületes is idővel valószínűleg gazemberré válik. A kit mindnyájan becsületes embernek kiáltunk ki, ha még ma gazember is, az ellenkező véleményre okot adni őrizkedni fog. Az elismerés emel és buzdít; a meg nem érdemelt korholás lankaszt és hátráltat. Sapienti sat.

Ha az ördögöt a falra festjük és pedig, nem véve számba a nagyon megváltozott viszonyokat, az 1860-ik évi ríktó festékel, és ha aztán az ördög valóban megjelen, kit visz el először? Azt az intézetet uraim, a mely Önök nemzetiségi törekvésért előmozdítani a Kazinczy-alapítvány nélkül is legjobb tehetsége szerint igyekeznek; azt az intézetet, a melynek néptelenedése, hanyatlása, tengődése, sőt végpusztulásához nem kell egyéb, mint az „egyházi előjárók“-nak — nem ellenségeskedése, hanem csupán csak vele való nem törődése; azt az intézetet, a melyen tisztelt Önök, ha baj fenyegetné, legalább mostanság egy hajszálnyit sem tudnának lendíteni.

A Kazinczy-alapítvány a realgymnasium-ért lett és nem megfordítva; ne kockáztassuk a dolog függelékéért magát a dolgot. Tessék ezen függelékkel szép csendesen, így vagy úgy, bölcselegük szerint elbánni; tessék az „egyházi előjárók“ idevonatkozó magoktartásáról önmagukban, így vagy úgy, lelkiismeretük szerint vélekedni: de lássák jónak fontolóra venni, hogy a mi a családi körben még egészen ártatlan, ugyanazt a piacra vivés által igen ártalmassá tehetni.

A b-gyulai kir. törvényszék és az ennek területén szervezett hat kir. járásbíró-ság ügyforgalmi és tevékenységi kimutatása az 1872. évről.

I. Elnöki iroda.

Az elnöki iktató hivatalba érkezett mult 1872. évben 1501
ügydarabok, ezek között elintéztetvén . . . 1494
hátralékban maradt 7

II. Polgári törvényszék.

A b-gyulai kir. törvényszék Békésmegye fenn álló törvényszékétől 1872. év január 1-én történt életbeléptetése alkalmával átvett . . . 394
polgári ügydarabot, ehez 1872. évben érkezett 8265
tehát elintéztendő lett volna 1872. évben . . . 8659
elintéztetvén pedig 8488
hátralékban maradt 171
a fentebb írott s elintéztetni kellett 8659 ügydarab között volt s elintéztetett kereset . . . 494
per elintéztetett egység által 23
makacsági végzés által 128
perdöntő végzés és ítélet által 278
hátralékban maradt per 65
rendeltetett biztosítási végrehajtás . . . 83
„ kielégítési „ 155
bejegyeztetett egyéni czég 1
„ társas „ 10
átadással elintéztetett hagyatéki ügy . . . 787
hátralékban maradt ily természetű . . . 9
csőd nyitattott 5
csőd befejeztetett 6
a másodbíró-sághoz felebbezés történt . . . 164
a harmadbíró-sághoz felebbezés történt . . . 71
tartott törvényszéki ülés 262
„ tárgyalás 480
„ tanu kihallgatás és szemle 135
ugyancsak a fentebbi 8659 ügy darab közt volt váltó törvényszéki beadvány . . . 1333
ezek közt pedig váltó kereset volt . . . 276
a váltó perek közül elintéztetett egység által 19
makacsági végzéssel 114
perdöntő végzés és ítélettel 45
tartott ülés 73
„ tárgyalás 247

III. Fenyítő törvényszék.

A kir. törvényszék fenyítő osztályához a mult 1872. évben érkezett 2022
ügydarab, ebből elintéztetvén 1995
hátralékban maradt 27
az 1871. év végével be nem fejezett bünyügi vizsgálat az egész törvényszék területén . . 259
ehez érkezett 1872-ben 371
lett összesen 630
eből elintéztetvén 506
a mult év végével hátralékban maradt a törvényszék területén 124
a fentebb írt 2022 ügydarab közül elintéztetett a törvényszék által és pedig sommás uton hozott ítélettel 339
írásbeli per utján hozott ítélettel 2
vizsgálat megszüntetett büntett hiánya miatt 19

a büntett vagy tettes ki nem puhatolása miatt 55
befejezett vizsgálat után végítélet nem hozott 66
ügydarabban, melyekben azonban a végtárgyalás mindannyira kitüzve van
felebbezés történt 133
ülés tartott 137
végtárgyalás tartott 85
s ezen 85 végtárgyalási napon a törvényszék ítelt 511
egyen felett ezek közül felmentetett a vád alól 157
elintéztetett 354

IV. Telekkönyvi törvényszék.

Békésmegye fenállott telekkönyvi törvényszékétől a b-gyulai kir. törvényszék 1872. év január 1-én átvett 699
ügydarabot; ehez 1872. évben érkezett . . . 7837
elintéztendő lett volna 8536
elintéztetvén azonban 7491
darab, hátralékban maradt 1045

Összevonas

I. Az elnöki iktatóba érkezett 1501
II. A polgári törvényszéki iktatóba érkezett 8659
III. A fenyítő törvényszék által elintéztendő lett volna 2022
IV. A telekkönyvi törvényszék által elintéztendő lett volna 8536
vagyis összesen elintéztendő lett volna . . 20718
elintéztetvén pedig összesen 19468
hátralékban maradt összesen 1872. évről . 1250
ügydarab.

A b-gyulai királyi járásbíró-ság.

a) A nevezett királyi járásbíró-ság a fenállott hasonló szolgabíró-ságtól 1872. január 1-én átadott 476
polgári ügydarabot; ehez érkezett 1872. évben 3203
lett összesen 3679
ebből elintéztetvén összesen 3674
az 1872. év végén hátralékban maradt . . . 5
elintéztetett pedig per egység által . . . 133
„ makacsági végzés által 89
„ perdöntő végzés és ítélet által . . . 352
rendeltetett biztosítási végrehajtás . . . 55
„ kielégítési „ 268
hagyatéki ügy érdemileg elintéztetett . . . 256
tárgyalás tartott 1063
tanu kihallgatás 50
b) átvétetett fenyítő ügydarab 294
1872. évben érkezett 842
lett összesen 1136
hátralékban maradt az 1872. év végén . . . 38
bűnvádi vizsgálat befejeztetett 68
befejezetlen maradt 1
a kihágási ügyek száma lett 276
ezekből elintéztetett 268
felebbezés történt összesen 60
tárgyalás tartott 387

VI. A b-Csabai királyi járásbíró-ság.

a) A nevezett kir. bíró-ság a fenállott hasonló szolgabíró-ságtól 1872. január 1-én átadott 574
polgári ügydarabot, ehez érkezett 1872. évben 6647
lett összesen 7221
ebből elintéztetvén összesen 6995
az 1872. év végén hátralékban maradt . . . 226
elintéztetett pedig per egység által . . . 127
„ makacsági végzés által 158
„ perdöntő végzés és ítélet által . . . 348
rendeltetett biztosítási végrehajtás . . . 93
„ kielégítés „ 444
hagyatéki ügy érdemileg elintéztetett . . . 359
tárgyalás tartott —
tanu kihallgatás 60
b) átvétetett fenyítő ügydarab 104
1872-ben érkezett 647
lett összesen 751
ebből elintéztetvén 737
hátralékban maradt az 1872. év végén . . . 14
bűnvádi vizsgálat befejeztetett 124
befejezetlen maradt 8
a kihágási ügyek száma lett 164
ezekből elintéztetett 160
felebbezés történt összesen 19
tárgyalás tartott —

(Vége következik.)

— Jegyzéke a b-gyulai kir. f. törvényszéknek 1873. február 3, 4, 5 és 6-ik napjain előadandó bünyügeknek.
1846. Magyar János súlyos testi sértési bünyüge.
1849. Rajki József és társai családi bünyüge.

1860. Szosnyák Mátyás és társa súlyos testi sértési bűnügye.
1896. Gyenge Gábor s társai tolvajlasi bűnügye.
1899. Boros Györgyné tolvajlasi bűnügye.
1900. Varga Gergely s társa sikkasztási bűnügye.
1901. Somogyi József társa tolvajlasi bűnügye.
1904. ifj. Arató István és társa súlyos testi sértési bűnügye.
1905. Fazekas Mihály sikkasztási bűnügye.
1916. Mezei Mátyás tolvajlasi bűnügye.
1920. Zemeny János súlyos testi sértési bűnügye.
1922. V. Szabó István súlyos testi sértési bűnügye.

Ujdonságok.

— **Ujabbán érkezett** t. előfizetőinknek lapunkat csak február elejétől küldhetjük, mert 2-ik számunk egészen elfogyván, a múlt hórlól t. előfizetőink csak eszoka példányt nyerhetnének.
— **Nagy költséggel** épült kaszárnyánk már bomlaldozó félben van, a mennyeiben a lovasság térszobájának gerendázata engedvén, a padlás legörbült; a lovasságot — míg helyre leend állítva — más szobákba szállásolták. — Az intézkedések a helyreállítás végett előjárásunk által azonnal megtették.

— **Gyulán a farsang** csak nem akar megindulni, az illetők tán azt gondolják „hisz ráérünk arra még.“ vagy nincs (bank)nóta. — Eldűg egyetlen egy megemlíthető táncvizigalom volt. — Múlt szombatom a „magyar királyban“ tartott polgári táncvizigalom daczára a kellemetlen sáros-esős időnek, igen szép közönségtől volt látogatva, mely hajnali harangszög kedélyesen is mulatott. — Még Vámbéry tatár Mollahja is ott volt a mi kedves régész bátyánkkal, kinél szálva és magyar vendégszeretettel ellátva volt. — Chiva fiát csak szemfájása tartotta vissza, hogy nyugot leányait meg nem forgatta.

— **Avval a berényi ügygel** nem vagyunk egészen a renden. — Lapunk 3. számában egyik t. munkatársunk egyebek mellett azt írta, hogy azon házra, hol Petőfink 1849. júliusában lakott, emléktáblát tesznek a jó berényiek; 4-ik számunkban másik t. munkatársunktól kapott tudósítás következtében vissza kellett volna e miúndenesre figyelmünk érdemlő tudósítást vonnunk. mit úgy simítottunk el, hogy mondtunk valamit, és mégis semmit; — azonban előbbi t. munkatársunk a sorok közt is tudván olvasni, ismét tudósít, hogy lesz ott emléktábla, mert van rá Berényben ember, ki a maga költségén is kész csináltatni. — Mi most már így se ki, se be helyzetben csak azt mondjuk, hogy: „Éljének a berényiek, ha ők, és éljen az illető áldozatkész polgár, ha ő hozza meg e községet kiténtető áldozatot.“

— **Idei első évnegyedes bizottmányi gyűlé-**sünk holnap veendő kezdetét, feneketlen utaink végett azon valószínűleg csak a helybeli magukat érdeklőlő, és azon vidéki tagok fognak részt venni, kik vasuton jöhetnek, ezektől is áldozat lesz a vasutól a megyeházáig gyalogolni, mert kocsin a sár miatt lehetetlen. — No de jövőre kövezett úton majd jobb lesz, ha az ígért közmunkaerő mellett legalább is a követ fogja a vármegye hozzáadni.

— **Bizony kétségbeejtő** is ez a mi időjárásunk, egész két hét óta esik, hol eső, hol hó, eredménye: lucsok; ma-holnap a sárban csónokázunk. — Ujkori prófétának ezredéves diplomával kereszteljük el azt az angolt, ki ily nedves tél után is jó évet mert jósolni a gazdának, ha t. i. jó évünk lesz.

— **Két egy pár** a jobb körökhöz tartozó reményteljes jövő nemzedék pedig a belváros kövezetén teszi sötétjét az est nedvesen komor-sötét óráiban és azzal mulatja magát, hogy a nyugalmas ember házában csöngetyűjét rángatja, vagy ablakát veri, a kijövő eselődés áldást szóró öröme. — Ama tiszteletnek, melyel szüleik iránt viseltetünk, köszönhetik csak, hogy nevüket nem adjuk át a nyilvánosságnak.

— **Beküldetett.** A nagytezeről Kis János ur kerítése szegletétől a fahidra vezető padló oly rozslapok s még hozzá egyetlen állatpotban van, hogy a jó vizéről ismeretes „Kis György“-féle kútra járó eselődés közül egyiknek vagy másiknak — elesés vagy lecsúszás következtében — korszója esik áldozatul. Főleg a mostani folytonos esős és sáros idő alatt annyira veszélyessé vált ez út, hogy az arra járó-kelő népet félelem fogja el, ha keresztül kell mennie; hisszük, hogy előjáróink gondoskodni fognak a kiigazításról.

— **Szeghalomról** értesítenek, hogy a k-ladányi dalár-egylet javára Ladányban működő műkedvelői társulatnak e hó 19-én sikerült „a jó madár“ című vígjátékot színre hozhatni, és nem csak az az érdemük, hogy sikeres eredményt arattak, hanem egyszersmind az is, hogy általános dícséretben részesültek, mit valóban meg is érdemltek mindannyian; de nem hallgathatjuk el mégis, hogy ezen kedves társaság közül egyet ki ne emeljünk, s ez a kellemes Zambelli Rezsőné, kinek kitünően előadott szerepe valóban megható volt. — Az összes személyzet nevei a következők: Zambelli Rezsőné, Peselli Alajosné, Uferbach Ilon k. a. — Férfiak: báró Wenckheim János, Herkelyi János, Grega Mihály, Zambelli Rezső, Priegl Ferencz, Sambach Károly urak. — A tiszta jövedelem 52 forint, melyből 32 ftt a dalárok javára, 20 forint a népszínház javára beküldetett.

— **A bécsi világiállásra** menő közönség érdekében Bécsben nagy vállalat keletkezett, mely a kiállítási idény alatt a hozzá fordulóknak szállodákban, magánházaknál és e célra építendő helyiségekben azon időre, melyet Bécsben akarnak tölteni, alkalmas, olajjuk szerinti szállásokról fog gondoskodni. Ezen vállalat a világ minden nagyobb fővárosában országos ügynökségeket állított föl. Magyarország részére egy külön osztály fog a világiállítási idényre szerveztetni és a vállalat, magyarországi ügynökségének (Pest, Váci-utca, Nádor szálloda, II. emelet, ajtó 23) fő feladata leend — az ország iparát a külfölddel megismertetni és iparosainknak számos összeköttetéseket szerezni.

— **Hírlapstatistika.** A „V. U.“ a következő magyar hírlap statisztikai adatokat közli: 1850. elején 9 lap adatott ki magyar nyelven. 1854-ben 20 magyar hírlap és folyóirat jelent meg magyar nyelven. 1861 elején 52. 1862 elején 65. 1863 elején 80. 1864 elején 70. 1865 elején 75. 1866 elején 81. 1867 elején 80. 1868 elején 140. 1869 elején 163. 1870 elején 146. 1871 elején 164. 1872 elején 198. 1873 elején pedig összesen 201 hírlap és folyóirat jelen meg magyar nyelven.

— **A körösvölgyi vasut** megvalósulása, hír szerint már közel jövőben várható. Aczél Péter és társai már benyújtották a kormányhoz folyamodásukat a végleges engedély kiadása iránt. A pálya Aradról indulva ki és egyelőre Józsnál végződnék, elágazással Boros-Jenőtől Kétegyháza-ig, összes hossza 12 $\frac{1}{2}$ mérföldre van számítva s mint másodrendű vasut, állami kamatbiztosíték nélkül építtetnek. Az építést az osztrák általános építő társaság veszi át, a pénzbeszerzésről, hír szerint, a bécsi Länderbanken-Verein gondoskodik, egyesülve több német tőkepénzszel.

— **Törökország** azon helyeire, hol cs. és kir. postahivatalok léteznek, valamint Alexandriába is február 1-jétől levelezési lapok küldhetők 4 krnyi díj mellett. E célra a két krra szóló közönséges levelezési lapok használandók és a négy krnyi porto kiegyenlítésül még 2 kros levéljeggyel látandók el.

— **A gyulai műkedvelők** által mult hóban rendezett jótékony czélú szinelőadások jövedelme s azok hová fordításáról kimutatás:

1. Az „Uj papuskormány-rendszer“ és „Egyetlen leány“ című előadások bevétele 359 ftt 30 kr., kiadása 100 ftt 67 kr., s így tiszta jövedelme 258 ftt 63 kr. volt. Felülfizettek özv. gr. Wenckheim Józsefné 4 fttot, Moldovány Károly 4, Simai Kristófné 2, Simai Ede 1 fttot, egy ismeretlen 50 krt, Dr. Kovács István 40, Nuszbek Sándor 40 krt, Horváth ezredes 4 fttot, gr. Almásy Kálmán 15 fttot, Kéri Kálmán 40 krt, Bak Gusztáv 40 krt, Bak Lajos 40 krt, Székér Gyula 280 krt, Urbanetz Vilmos 40, Szakál Lajos 40, Kis Mihály 40, Winkle Gábor 40, Dobosfy Alajos 40, Szeberényi 40, egy ismeretlen 40, Kis Elek 40, Csaponyi Ignác 140, Apostol Ubald 40 krt, Just István 2 ftt, Kliment Gyula 40 krt, Fábry Márton 40, Kis János 40 krt, gr. Wenckheim Károly 10 ftt, Szentmihályi Lajos 19 ftt. A tiszta jövedelem egészben a gyulai nőegylet javára ajánlatott fel.

2. Az „Egyetlen leány“ és a „Kukli prédikációk“ című előadások bevétele 163 ftt 50 kr., kiadása 85 ftt 50 kr., s így tiszta jövedelme 83 ftt volt. Felülfizettek özv. gr. Wenckheim Józsefné 1 fttot, Fónagy Károlyné 40 krt, Bak Gusztáv 40, Bak Lajos 40, egy ismeretlen 40, Dermár Pál 240, Moldoványi Alajos 40 krt, Tomcsányi József 5 fttot, egy ismeretlen 10 krt. — A tisztajövedelem fele a gyulai nőegylet, másik fele a Gyulaváros világiállítási alaptökéjének javára ajánlatott fel.

3. A „Kukli prédikációk“ és „Phrenolog“ czimű előadások bevétele 243 ftt 80 kr., kiadása 115 ftt 80 kr., s így tiszta jövedelme 128 ftt. Felülfizettek özv. gr. Wenckheim Józsefné 1 ftt, Bak Lajos 40 krt, Tomcsányi József 5 ftt, egy ismeretlen 40 krt, gr. Almásy Kálmán 16 ftt, b. Wenckheim László 5 ftt, Kis János 40 krt., Székér Mihályné 2 ftt, egy ismeretlen 40 krt. Az előadás tiszta jövedelméből 64 ftt a békésmegyei tek. közönsége által létesítendő szeretetház, 14 ftt a gyulai iskolai muzeum, 25—25 ftt pedig a Petőfiház és Szerdahelyi-emlék javára ajánlatott fel.

4. Végre a „Phrenolog“ czimű előadás bevétele díj mellett tartott nyilvános próbájának bevétele 26 ftt, kiadása 16 ftt, s így tiszta jövedelme 10 ftt lévén, az egészben a gyulai szegények pénztára javára ajánlatott fel.

Kelt Gyulán 1873. jan. 25-kén.

Felhívás.

A „Sarkadvidéki takarékpénztár-egylet“ t. részvényesei, a nagymélt. földm., ipar-és keresk. m. k. ministeriumnak 1872-ik évben 16612. sz. a kelt engedélyezése alapján, és az igazgató-választmányának 1873. januárhó 28-án tartott ülésének 3-ik számú határozatából, ezennel tisztelettel felhívattak, miszerint f. é. martiushó 1-ig postulatvány mellett az előleges berendezési költségek fedezésére **részvényenként 1.50 krajczárt o. értékben** az igazgatóságának Sarkadra beküldeni el ne mulasszanak!
Kelt Sarkadon jan. 30. 1873.

Az igazgatóság.

Nyilt köszönet.

Alolirott legkedvesebb kötelességét teljesíti, midőn helybeli orvostudor Hoffer urnak leghálásabb köszönetét nyilváníja gyermekének súlyos, és három orvos által feladott, betegségéből megmentéséért. — Adja az Ég, hogy nevezett orvostudor ur a szenvedő emberiség javára áldásos működését számos éveken át egészségsben és boldogan folytathassa.

Teljes tisztelettel

Deutsch Márk.

Gazdászati, ipar és kereskedelem.

— **Fanemesítéssel** foglalkozó gazdáink figyelmét az alábbi cikkre hívjuk fel, melyet a jeles szerkesztett „Gyakorlati Mezőgazda“ czimű lapból, — mely Keszthelyen Sporzon Pál ur szerkesztése mellett jelenik meg — vettünk át:

A téli fanemesítésről.

A kertész és egyáltalában minden fatenyésző, hideg téli napokban, midőn a munka a szabadban szünetel, semmivel sem töltheti idejét hasznosabban és kellemesebben, mint a fanemesítéssel — bent a meleg szobában.

E célra **összszel** a legszebb és legerősebb vadonczok felásatván, azon időig, midőn használni akarjuk, a pinczében közzénhamu vagy homok közé tétetnek. Ha a nemesítést megkezdeni akarjuk, akkor a vadonczok közül, gyökereik gyenge megnyesése által a mütetre annyi alanyt előkészítünk, amennyit ugyanazon napon elvégezhetni vélünk. Igen czélszerűen cselekszünk, ha ezen alanyokat kevés időre a felhasználás előtt egy vízzel telt edénybe állítjuk, hogy annál levelesebbek legyenek. A nemesítési mütétkor pedig a vadonczok mellettünk egy — nedves mohával megtöltött — kosárban álljanak.

Az alkalmazandó nemesítési módok közül a nyereglopázás és párosítás minden egyebek felett kiemelendők. Ha bizonyos számú vadoncz megnevelésével elkészültünk, azokat füzvesszővel csomóba kötjük, ügyelve, hogy gyökereik egyenletesen legyenek; azután a csomókat gyökereikkel több ízben hig agyagsárba mártjuk, hogy beiszapoltassanak és a gyökerek megnyesése alkalmával létesült metszéspontok sárral befűdlesse; végre a megnevelített csemetéket osztályozzuk, megjelöljük és a pinczébe lerakjuk.

A fűdlesztést, mihelyt az idő enged, deszkaládákba ültetjük, melyek hosszát természetesen a megnevelített csemeték száma határozza meg. E lá-

dák, melegágyak módjára, durva deszkákból készítenek s kerti földdel úgy magasságig töltetnek meg, hogy elültetés után a fűdlek belőlük ki ne lássanak; mire annál inkább ügyelni kell, minhogyl ellenkező esetben a még bekövetkező fagyok alkalmával nem lennének oly könnyen befedhetők. E ládákban a csemeték csakhamar dús hajtásokat fognak hozni; ami igen természetes, mert csekély helyet foglalván el, a leggondosabb ápolásban részesülhetnek, száraz időben igen könnyen üntözhetők, hidegben pedig befedhetők.

Ha az oltványok fája a dús növekedés miatt túl beálltáig kellőleg meg nem érik, ily eljárás mellett teljesen hatalmunkban van: fűdlekünk a fagy ártalmas behatásaitól megvédeni.

Ezen eljárást a reutlingoni gyümölcsészeti intézetben láttam, s czélszerűségéről tökéletesen meggyőző lve, azon t. olvasóink kedvéért, kik a gyümölcsfa-tenyésztés iránt előszeretettel viseltetnek, jónak véltem róla e helyen említést tenni.

Erdélyi Károly.

Hirdetések.

Ifj. Mogyoróssy János

a nagy köhid melletti házában a főtéren

egy bolt, egy magazin és három pineze

jövő sz. György naptól két évre bérbe kiadó. — Bérleti szándékozók értekezhetnek a háztulajdonossal. 10) 1—3

Haszonbér-hirdetés.

Méltóságos gróf Wenckheim Frigyes ur részéről közhírré tétetik, miszerint a békési határban uradalmi földekből mintegy 9167 hold tavaszi vetés alá 1873. év szeptember 30-ig terjedő időre f. év februárhó 10-én délelőtti 9 órakor a békési urasági háznál tartandó árverésen haszonbérbe fog adatni. 13) 1—2

Az árverelési feltételek, az uradalmi tisztiségnél, az árverelés előtt megtekinthetők.

Pályázat.

A b. gyulai izr. hitközség jövő tavaszra egy fűrdőházat szándékozik építtetni. E munkát felvállalni szándékozók Silberstein József urnál az építés tervét megtekinthetik, mely terv szerint zárt ajánlatukat az izr. hitközség építészeti bizottságának f. év febr. 16-án délutáni 2 órakor az izr. hitközség gyűléstermében 100 ftt bánatpénzzel benyújthatják. A ki e fűrdőház munkáját megyeri, nem csak a bánatpénzt kapja vissza, hanem még 500 fttot az építészeti bizottmány pénztárából mint előleget is, a munka fejében nyer, ha elegendő biztosítékot nyújthat. A többi e tárgyhoz tartozó körülmények felől Silberstein József urnál tudakozódhatni. 15) 1—3

Hágo mén.

Gróf Wenckheim Rudolf dobozi uradalmi ménésében február 1-jétől 1873. idegen kanczák folytattnak **Arrogant** teljesvérti sárga Cotswoldi esődör által Remenyből, 20 ftt hágatósi és 5 ftt istálló díj mellett.

Azon kanczatulajdonosok, kik kanczákat ezen mén által folytattni akarják, sziveskedjenek ez iránti jelentéseiket idejekorán megtenni Dobozon

Zeibig János
ménés mesternél.

14) 1—10

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

HIRDETÉS.

Alolítottak a n. é. közönséggel tisztelettel tudatják, hogy helyben a németvárosban Retzer-féle házban **szappanos üzletet** nyitottak, és ott mindenkor kitűnő minőségben fagygyertya, szappan ugyancsak szinte szappan főzéshez lúg is kapható, mely a széksót fölöslegessé teszi. Együttal ajánljuk 2-3 **mész-raktárunkat**, melyben mindenkor a legjobb fajú mésszel mérsékelt áron szolgálunk. — A méssznek ára kiesinyben fontonként 2 kr. Nagobb mennyiségben az ár jutányosabb. 12) **Kohn és Goldstein.**

VICTORIA KNITTING-YARN

ANGOL VICTORIA-KÖTŐ-PAMUT

HENRY SEEFIELD és társától.

Raktár Békés és Bihar megyék részére egyedül **Silberstein testvéreknel B. Gyulán.**

A Victoria kötő pamut ugyancsak minőség, mint fehérítés tekintetében, kétségtelenül a legjobb gyártmány, és nem szorul dicséretre. Minden csomag egy angol font, és védjeggyel van ellátva.

Egy egészen új és a legújabb modorban készült 3 és fél öl széles és öt öl hosszú üzlet helyiségbeli

bolti álvány és kirakat 8)

rőfös kereskedésre alkalmazva, igen jutányos áron szabad kézből eladó. — Közelebbi tudósítást ad a „Békés“ szerkesztősége és Csabán Such Károly.

Boskó György a csabai állomásnál a járda mellett egy házat 700 négyszög öles udvarral áruha becsajt. — A ház mindenféle üzletre alkalmas, főképp fogadónak. Van benne 3 szoba, konyha, kamra, istálló 20 lóra. — A ki meg akarja venni, ott helyben a tulajdonossal alkuba becsátkozhat. 7)

Őszi és téli árúk

OBETKO és ERNYEI

Kereskedésében Aradon.

Egészségi alsó ingek férfiaknak pamutból 1,20, 1,50, gyapotból 1,80, 2—2,50, 3 frt.
 Alsó meleg nadrágok hasonló arányban.
 Gyomor- és has-melegítők gyapotból Cholera ellen 1,50, 2—2,50.
 Nemez talpak lábbelikbe 50, 60 kr. párja.
 Harisnyák gyapotból férfiaknak és hölgyeknek 50, 60, 80 kr., 1—1,50 kr. Gyermekeknek 25, 30, 40 kr.
 Nyak chavelok gyapotból horgolva, férfiak és hölgyeknek 50, 80 kr., 1, 1,50, 2 frt.
 Lábszár melegítők berlini pamutból horgolva, (Gamaschen) gyermekeknek 60, 80 kr., 1 frt. hölgyeknek 1,20, 1,50 kr.
 Gyermek fejkötők harrasból 35, 40, 50 kr.
 Capichonok és Baschlikok gyermekeknek 1,25, 1,50, 2 frt. hölgyeknek 2,50 kr., 3, 4, 5 frt.
 Gyermek ruhácskák harrasból 1—5 évesig 1,50, 2, 2,50, 3 frt.
 Keztyűk posztóból gyermekeknek 20, 25, 30 kr., férfiak és hölgyeknek 50, 70, 80 kr., 1 frt.
 Kézlelők harrasból 20, 30, 50, 80 kr., 1 frt.

Özbör keztyűk világos sárga és hamuszín borból, férfiak és hölgyeknek 1—1,20, 1,50 kr.
 Valódi szarvasbőr férfi keztyűk 1,50, 2, 2,20 kr.
 Katonai keztyűk 70, 90 kr., 1 frt.
 Pragai glacé keztyűk urak és hölgyeknek 75, 90 kr., 1 frt.
 Valódi párisi Jouvin-féle dupla varrási glacé keztyűk 1 pár 1,40 kr.
 Téli sapkák fiúknak 1—1,20, férfiaknak 1,50, 1,80, 2 frt.
 Posztó kalapok zöld szegélyel fiúknak 2 frt. férfiaknak 2,50, 2,70.
 Védő szarvak férfiaknak (gamaschen) orosz laekből 1,50, 5 frt.
 Eső köpenyek férfiaknak vízhatlan szövettel 8, 10, 12, 16 frt.
 Lábbelik nemezben gyermekeknek 1—5 évesig 1—1,20, 1,50 kr.
 Körül borozott lábbelik hölgyeknek meleg bélással 1,50, 1,75, 2—2,50 kr., finomabb 4,50, 5 frt.
 Bőr topánok, magasak, fűző- és ruganyal hölgyeknek 3,75 kr. borjuborból, szegzett talppal 4—4,35, 5,50 kr.

Brünell magas női topánok 2,80—3 frt. bársonyból 3,50, 3,80 kr., finomak 4,50—5 frt.
 Brünell ruganyos női topánok flanel bélással 3,50—4 frt.
 Női és férfi reggeli cipők minden fajták.
 Szegzett talpu fűzős és ruganyos gyermek topánok réz-orrall felettebb tartások 3—6 évesig 2,50, 2,80, 3—50 kr. és 5—12 évesig 3,80—4 frt.
 Szövet és bársony gyermek topánok hasonló arányban.
 Férfi topánok borjubőr 5—5,50, 6 frt. dupla talppal 6,50—7 frt. egész finomak, orosz laek, sima bagaria, antilope bőr és parafa talppal 8—8,50, 9 frt.
 Fiu topánok borju borból 4—6 évesig 2,80, 3—3,50 kr. 8—12 évesig 4—4,80, 5 frt.
 Férfi és fiu csizmák.
 Utazó kalap csizmák 1,50, 2—3,50 krig.
 Esőernyők pamutból 1,30, 1,50, 2—2,50 kr., alpaccából 3—3,50, 4 frt. selyemből 5,50, 6, 8, 10 frt.
 Utazó- és takaródzó pokróczok 3,50, 4,50, 5,50 kr.
 Utazó plaidok 8,50, 10,50, 12 frt.
 Utazó kofferek 3—3,50, 4, 5, 6 frt.
 Úti táskák szövettel 1,50, 2—2,50 kr., borból 3,50, 4, 5 frtől felfelé.
 Vadászati készletek percussio és Lefaucheux fegyverekhez
 Vadászati táskák, székek, butykosok és kurtók.

Ablak redők, (rouleaux) fából szöve, különösen téli ablakokhoz ajánlatok, virágos és sinák, árak kezdődnek 3,50 krtól felfelé, rendelésnél az ablak széle és hossza megmérése szükséges.
 Soda-víz készítő gépek, melyekben a legrövidebb idő alatt mindennemű moussirozó italt készíthető, árak: 10, 11, 12 frt.
 Orosz kémények, füst vezetők, melyek a kéményt nemcsak kigyuladástól biztosítják, hanem a füstöt a legnagyobb épületből is kivonják, díja 20 frt.
 Viaszos vasznak butorokra és asztalokra.
 Vízhatlan lepedők gyermekeknek és betegeknek ágyába rőf száma.
 Mindennemű fehérnemű. Férfi ingek és galérok, női nyakkendők és csokrok.
 Varró tűk és gépi czernák, himző és horgoló pamutok, mindennemű sinórok csipkék és ruha díszítő.
 Fügöny-tartók és bojtok minden színben, párja 50, 60, 80 kr.
 Optikai tárgyak, u. mint színházi látesövek 2,50—20 frt. Távesövek, szemüvegek, nagyító mikroszkopok, hőmérők és mindennemű bor- és szesz-mértékek.
 Toilett tárgyak.
 Postai rendelvények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
 Bármily nem tetsző tárgy kicseréltetik. 108) 8—10

Titkos betegségeket

és tehetetlenséget (elgyengült férfirerőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett **Dr. Handler Mór** orvos-sebész tudor, szülész és szemész Rendel naponként délelőtt 11-től 1 óráig, és délután 3-tól 5 ig. Lakik Pesten, Lipótváros, Nádorutca 13. szám, 1-ső emelet 14. szám.

Díjjal ellátott levelekre válasza azonnali adatik, kívánatra külön órákban is rendeltetik. 94) 14—16

Schule für Maschinen-Ingenieur, Werkmeister, Lehrpläne gratis. Nächste Aufnahme: 15. April. Vorunterricht frei. Königsreich Sachsen. **Technicum MITTWEIDA.** Ing.-Director: C. Weitzel.

Here-mag (Luczerna)

1-ső rendű, 1872-iki termés, körülbelül 20 mázsa Izsák Gergely urnál Szarvason folyó áron kapható. 5) 3—3

Alcser Károly

1021. számú házában három utcai szoba, konyha, kamara, pineze, hozzá tartozó helyiség és padlásból álló **LAKÁS** bérbe adandó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 9) 2—3

Krispin József

zongora eladási és kikölesönzési üzlete **ARADON** templom utca 8-ik szám. **TEMESVÁRON** belváros trombita utca 48. szám. **hangjegy, vonó- és fúvó-hangszer kereskedése** 112) Aradon, főtér 45-ik szám. 6—10 Legnagyobb választék új és átjátszott zongorákban német és angol szerkezettel, mint:

concert-, salon- és rövid zongorák: piano, tábla-zongora, harmonium, harmonina és fisharmonia a következő kül- és belföldi gyárakból: u. m. Amberg, Baumbach, Bösendorfer, Berengszász, Berger, Chalupni, Csapka, Ehrbar, Fritz & fia, Filippi, Girikovszky, Grund, Heitzmann, Krämmer, Kern, Kutschera, Köppl, Marschall, Müllner, Nemetsckke, Pokorny, Pottyé, Riedl, Rott, Streicher, Schneider, Schnabel, Schlachter, Stahl, Sparig, Schweighofer, Stelzhammer, Trollmann, Veszely, Wopateryn. — **Harmonium:** Schiedmayer, Tietztől stb. — Az üzlet több mint száz zongora felett rendelkezik. Eladási ár 100—1500 frtig. Kikölesönzési ár egy hónapra 2—15 trtig. Zongora-javítások és hangolások helyben, mint a vidéken elvállaltatnak és legjutányosabban és legpontosabban eszközöltetnek.